

Становище
от проф. д-р Амелия Личева, член на научно жури
в конкурс за заемане на академичната длъжност „професор“ в Софийския
университет
по 2.1 Филология (Френска литература – Средновековие, Ренесанс,
Класицизъм),
обявен в ДВ, бр. 24 от 16 март 2018 г.

Доц. д-р Весела Генова кандидатства в обявения конкурс за професор с много солидна монография на тема „Еволюция на смешното във френската класицистична комедия от XVII век“, както и с множество статии с разнообразна насоченост. Част от тях представят литературоведските й търсения, интереса ѝ към връзките на философията с литературата, други са по проблемите на превода, една друга зона, в която тя работи много успешно. Всички те се отличават с висока научност и прецизност, както и със стремеж да представят нови ъгли в избраната проблематика. Не на последно място Весела Генова кандидатства в този конкурс и с авторитета и професионализма си на преподавател по стара френска литература, както и на автор на множество новаторски курсове в сферата на превода. Малко са преподавателите, които така успешно съчетават толкова разнопосочни търсения и които умело събират теория и практика в работата си.

Но тъй като за конкурса Весела Генова представя специално написана монография, становището ми ще се съсредоточи върху нея.

Настоящата монография е трети труд в биографията на Весела Генова, в който тя целенасочено и задълбочено изследва френския театър. Обект на първото изследване беше играта във френските средновековни фарсове, второто се занимаваше с театралността в драматичните текстове на

Молиер, а сегашното бих определила като една история на френския театър (и не само на френския) с акцент развитието му през XVII век. Казвам история, защото генезиса на комичното Весела Генова изследва още от Античността, като проследява всички промени, които се случват тогава, през Средновековието, Ренесанса, до Класицизма. При това става дума за много задълбочени и прецизни наблюдения, които следят различните степени на комичното и трансформациите му в епохите, съсредоточават се върху ситуативно смешното, езиково смешното, това, което е плод на персонажите и пр. Разглеждат се и различните му регистри – сатиричното, битово комичното, развлечателното, бурлеската, комичното като самоцел и пр. Подчертавам това, защото, въпреки че казах, че Весела Генова прави една история на комедията, тази история не е лишена от теоретизъм. Борави се много прецизно с понятията, посочва се как те се трансформират, специално внимание заслужава запознаването с някои теоретични постановки, какъвто е случаят с Пиер Корней, да кажем. В този смисъл от труда на Генова могат да бъдат извлечени важни знания и за теория на комичното, каквато, особено в български контекст, липсва. Неслучайно българските източници, посочени в текста, са малко.

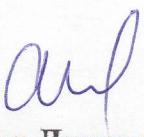
По линия на теоретичното бих искала да открай и извеждането на нормативността на класицистичната комедия, както и използването на отделните текстове от тази нормативност. И най-вече – умението на Весела Генова да посочва влиянията (особено от италианския театър), абсорбирането на контексти, социални практики, жанрове и пр., които се отразяват на развитието на жанра, а и на отделните текстове сами по себе си.

Разбира се, най-плътни са частите в тази монография, които детайлно анализират комедиите на Корней и Молиер, с всички техни отлики и новаторски постижения. Но не по-малка заслуга текстът има и за

възстановяване на периферните имена във века, на цялостния контекст, в който се случва класицистичната комедия. В този смисъл бих казала, че освен всички други достойнства, текстът изпълнява и ролята на енциклопедия и ще бъде изключително важен както за професионалисти театрали или литературоведи, така и за студенти.

И ако в дисертационния труд на Весела Генова акцентът беше върху интердисциплинарното, върху постигането на синкретизма на театъра, тук имаме образцово литературоведско изследване, което се отличава с ерудиция, майсторство на анализа, блестяща способност да се текстуализира контекстът и да се контекстуализира текстът, ако препратим към новите истористи. И нека още веднъж да подчертая, с това изследване Весела Генова запълва празната ниша в изследванията на български на историята на френския театър от Средновековието до Класицизма включително.

Въз основа на посочените достойнства, на задълбочения и аналитичен стил на авторката, на ясния, точен и високо научен език, на литературоведската ерудиция, както и на умението да пречупва през собствен ъгъл казаното, убедено смяtam, че на доц. д-р Весела Генова може да бъде присъдено научното звание „професор“ на Софийския университет.

Проф. д-р Амелия Личева